

Праця і господарство: колись і сьогодні

Якщо людині потрібна їжа, житло, одяг, безпека, вона повинна попрацювати, тобто щось зробити, щоб отримати бажане. **Праця** — діяльність людини задля задоволення своїх потреб. За допомогою знарядь праці людина може добувати, виробляти, створювати необхідні для себе речі. Тобто **господарювати**.

Спочатку люди вели **привласнювальне господарство** і споживали та використовували тільки те, що давала природа. Давні збирачі, мисливці та рибалки з часом навчилися обробляти землю, доглядати худобу, ліпити горщики, кувати залізо, ткати тканини. Вони почали багато корисних для них речей виготовляти власними руками. Такий спосіб господарювання називається **відтворювальним**.

Поступово люди **навчилися обмінюватися** необхідними для вжитку предметами, а потім **і торгувати** ними. Речі, вироблені на продаж, стали називати **товаром**. З'явилися **гроші**, торжки, базари і ярмарки. Склалися **товарно-грошові** відносини та **ринкове господарство**.

Винахідництво — один із найважливіших видів творчої діяльності людства. У всі часи воно дуже допомагало людині. Завдяки винайденню парового двигуна, а згодом електричної енергії ручну працю людей поступово замінювали робочі машини та механізми. Розвивався транспорт — залізниці, автомобілі, а з початку ХХ ст. — ще й авіація.

Сучасне господарство розвивається в умовах науково-технічного прогресу. З середини ХХ ст. набувають поширення комп'ютерні технології, а з ними — і нові засоби та способи передачі інформації. На багатьох виробництвах замість людини тепер працюють роботи.

Людина змінила світ. Змінилася сама. Але прагнучи комфорту і забезпеченого життя, людство почало забувати про природу, частиною якої воно є.

Здається, настав час турбуватися не тільки про збереження культурно-історичної спадщини, а й подумати, як зробити так, щоб нею могли скористатися наступні покоління.

Практичні завдання

Завдання 1.

Знайдіть не менше шести приказок народів світу про працю або працюючу людину.

Спробуйте скласти свій (авторський) варіант хоча б однієї приказки.

Завдання 2.

Учені вважають, що в прадавні часи за допомогою одного знаряддя праці людина могла виконувати 30–40 різних дій.

Перегляньте відео «Знаряддя праці»:

<https://www.youtube.com/watch?v=pVeDKqn7Cfw>

Оберіть одне з представлених там знарядь праці і поміркуйте, як ще їх можна використати з користю для людей.

Намалюйте/вклейте обране знаряддя праці у зошит і напишіть біля нього ваші пропозиції (6–8 ідей).

Завдання 3.

Уважно перегляньте відео: «Сорочинський ярмарок на Полтавщині: Україна — єдина родина» https://www.youtube.com/watch?v=_MJzPFMXNoc та виконайте завдання:

1. Які ремесла були представлені на ярмарку? _____

2. Запропонуйте перелік виробів, речей, якими славиться ваша громада, для продажу на Сорочинському ярмарку.

Завдання 4.

Грета Тунберг — шведська екологічна активістка, що виступає за протидію глобальному потеплінню та зміні клімату. У серпні 2018 року п'ятнадцятилітня Грета прославилася тим, що розпочала перший шкільний страйк заради клімату під будівлею парламенту Швеції.

Намалюйте на розвороті зошита плакат на захист якогось конкретного природного об'єкта у вашому регіоні.

Завдання 5.

Роздивіться «Гастрономічну карту України». Вона розповідає про традиційні страви різних регіонів нашої Батьківщини.

Поміркуйте, які природні умови та прадавні господарські заняття сформували кулінарні смаки людей.

Наведіть декілька прикладів з коротким поясненням.

© 2016 Укрінформ. Усі права захищені. У разі використання матеріалів посилання обов'язкове. www.ukrinform.ua

Дані: ua.igotoworld.com

УКРІНФОРМ

Рекомендовані джерела

1. 5 клас. Історія. Праця та господарство: колись і сьогодні. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=A9Axn2vTvBM> (29.03.2021)
2. Праця й господарство: колись і сьогодні (5 клас). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FVINrUALXgo> (29.03.2021)
3. Традиційні ремесла – автентична Україна. URL: <https://authenticukraine.com.ua/traditions-crafts> (29.03.2021)